

"Labrus"- berggylt Foto: Jon-Are Berg-Jacobsen ,Nofima

Godt nyttår 2013!

«Produksjon av berggylt» inn i sitt 3. år.

Rett før jul avholdt det store FHF- prosjektet «Produksjon av berggylt» et status- og planleggingsmøte inn mot det 3. driftsåret 2013. Konsortiet består av leppefisk-produsentene , av førfirmaet Skretting, og ikke minst av de 7 FoU-institusjonene SINTEF, NTNU, Nofima, NIFES, Veterinærhøgskolen og Havforskningsinstituttet. På møtet behandlet man de foreløpige søknader og skisser for 2013, samt møteplan for det kommende året. Av de fra næringen prioriterte saker i 2013 nevnes:

AP 1 Stamfisk og AP 2 Rogn

Stryking, utarbeiding protokoll
Protokoll hold og kvalitet stamfisk,
Eggkvalitet, og fokus på fjerning limlag
Kvalitet rogn stryking /naturlig gyting

AP 3 Startfôring

Weaning ulikt regime (utsatt fra 2012)
Lysregime og opptak/syn/stress
Weaning ekstrudert/ agglomerert fôr
Copepoder, test i kar MHL
Uttesting av planctonic fôr
Fortsatt fokus på vannkvalitet

AP 4 Yngel og påvekst

Benchmarking deformiteter, oppsummering
Ernæring og råvarevalg, påvekstfor
Gensekvensering tarm
Morfologi/anatomi, skade tarm, fôrrelatert
Utfôringsmengde og fôringshyppighet
Utrede ny teknologi skjul, inklusiv nano-
teknologisk tilnærming.
Finneråte, forbedringsstudier

45 nye «Grønne laksekonsesjoner»-fokus lusebekjempelse og rømming

Fra Stortingets behandling av saken i november 2012:«Miljøutfordringane i lakseoppdrett er no særleg knytt til lakselus og rømming. Utviklinga av nye og meir miljøvennlege løysingar er difor naudsynt. For å stimulere til ei slik utvikling, vil regjeringa tildele inntil 45 nye grønne løyve til aktørar som vil bruke teknologiar

og driftsformer som er meir miljøvennlege enn dei som blir brukt i all-minneleg kommersiell samanheng i dag.»

Det blir spennende å se de nye forskriftene som inneholder konkrete krav til «de grønne», tidlig 2013..

Nytt fôr fra Nofima gir høyere produktivitet i oppdrett av leppefisk.

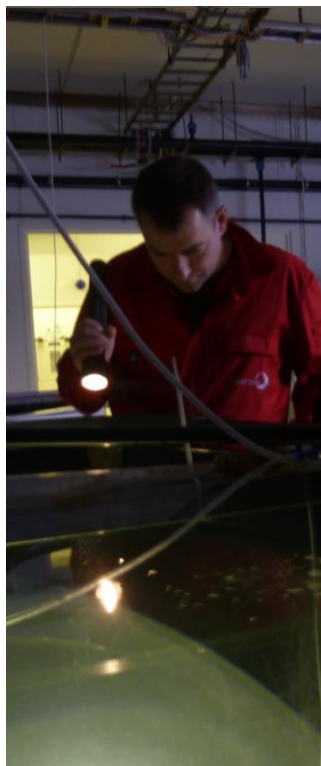

Foto: Jon-Are Berg-Jacobsen ,Nofima

Kresen hjelpefisk

Nofimas WEB-side har en sak om fôr til leppefisk, som vi her har klippet litt fra. Utgangspunktet for utviklingsarbeidet i Nofima er ønsket om å utvikle bedre fôr til oppdrett av berggylt, med fokus på at berggylten har problemer med fordøyelsen og fordi den rett og slett ikke likte smaken. Næringen vet lite om hvilke faktorer dette kan skyldes. Dødeligheten var høy og veksten dårlig.

Bildet: Espen Grøtan, Marine Harvest Labrus
Foto: Havforskningsinstituttet

–Berggylten er en fisk som er så kresen at den i noen tilfeller heller dør enn å spise mat den ikke liker. Derfor måtte det lages et spesialfôr som berggylten ville spise, slik at den kunne vokse til ønsket størrelse for utsett i

lakseanleggene. Merkelig hvor kresen en fisk som knasker lus av laksen kan være, smiler Espen Grøtan, hos Marine Harvest Labrus.

Reker og torskefilet takk!

Katerina Kousoulaki, forsker i Nofima, fikk en forespørsel fra Marine Harvest Labrus om mulighet for å lage et fôr til berggylten, til bruk i overgangen mellom levendefôr og tørrfôr.

–Vi lagde to forskjellige fôrtyper. Formuleringene var baserte på tidligere utviklet resept i et samarbeidsprosjekt mellom Nofima, HI, NIFES, Marine Harvest Labrus og Villa Organic. I fôret var det tilsatt dyre og gode råvarer som reker og torskefilet, siden vi visste at berggylten er en kresen fisk, sier Kousoulaki. Begge fôrtypene falt umiddelbart i smak hos de kresne fiskene. Berggylten aksepterte de dyrebare fôrene og vokste videre til neste stadium. Hvilket som gir best resultat på sikt gjenstår å se.

–Idéen er at berggylten skal tilvennes tørrfôr med dette spesialfôret. Neste skritt vil være å produsere et påvekstfôr som smaker likt som det vi har kommet fram til nå, men uten de dyre råvarene. Det tror jeg vi skal få til, og det er nødvendig siden gourmetfôret vi lager nå er alt for dyrt til at næringa kan lage det på fast basis, sier Kousoulaki. Arbeidet er basert på egne midler i Marine Harvest, samt støtte fra FHF via LeppeProd. Også Skretting støtter arbeidet.

Katerina Kousoulaki, forsker i Nofima.
Foto: Jon-Are Berg-Jacobsen ,Nofima

Ny samlet kunnskap kan øke overlevelse av rensefisk i vinter

I rensefisk-prosjektet, som er støttet av FHF, er det nå samlet konkrete forslag som kan øke overlevelse av leppfisk i vinterperioden.

Rensefisk er det viktigste våpenet mot lakselus, og det er viktig å ta vare på leppefisken gjennom vinteren. Vinteren gir store utfordringer knyttet til at det ikke lenger er mulig å få fatt i vill leppefisk, samt at effekten av leppefisken avtar.

«Gi dem nødvendig ro og fred om vinteren så betaler de tilbake med aktiv lusebeiting i de avgjørende vårmånedene, - kanskje de til og med holder holus borte i vintermånedene?» sier Per Gunnar Kvenseth, Bio Security Team-leader i Villa Organic.

Økt overlevelse av rensefisk gjennom vinteren vil gi oppdretterne reduksjon i behov for nyanskaffelse av rensefisk 2. år i sjøen, samt redusere kostnader til kjemiske avlusninger.

Gjennom FHF sitt rensefisk prosjekt skal man sørge for at oppdrettere får tilgang til eksisterende kunnskap om tilretteleggelsen for at rensefisken i merdene kan overleve vinteren 2012/2013 og være effektive lakselus-spisere når våren kommer. Overvintring av rensefisken er en av nøkkelfaktorene for å sikre at neste års stor laks har tilgang på nok rensefisk til å øke næringens evne til en bærekraftig innovasjon.

[Last ned foredragene og oppsummerende nyhetsbrev her.](#)

Norsk Sjømat Senter

Norwegian Centres of Expertise
NCE Aquaculture

SATS MARINT!

Konferanse 6.-7. Feb, BERGEN **2013**

Workshop steril fisk
Nye marine satsingsområder
Bedre vekst i matfiskfasen
Marin yngelproduksjon

Støttes av: Norges forskningsråd

INNOVASJON NORGE

ROGALAND FYLKESKOMMUNE

HORDALAND FYLKESKOMMUNE

BOGØ OG FJORDANE FYLKESKOMMUNE

Møre og Romsdal fylkeskommune

www.torsk.net

Foto: Arne Duinker

aqKva-konferansen 2013 vert arrangert torsdag 24. januar på Stord Hotell. Årets aqKva konferanse vil ha fokus på verdens aukande mat behov og havbrukets rolle som leverandør.

Frisk Fisk-konferansen-den viktigste arena for faglig oppdatering, diskusjoner og nettverksbygging innen fiskehelse.

Frisk Fisk konferansen 2013 arrangeres 5-6. februar på Scandic Bergen City, Bergen.

Nyhetsbrev nr 8 i denne serien kommer tidlig i april 2013.

Ansvarlig utgiver:

Stiftelsen Norsk Sjømatsenter (SNS)

på vegne av FHF og styringsgruppen

for prosjektet

Prosjektet "Leppeprod" er finansiert av FHF med vesentlig egeninnsats av næringen selv. Info: www.rensfisk.no

Evt: borthen@sjomat.no